

## Επιχειρηματικότητα και Εκπαίδευση

### (Μέρος 1)

Πολύς λόγος γίνεται και πλήθος απόψεων καταγράφονται στον δημόσιο διάλογο για τη σύνδεση και εξάρτηση της ανταγωνιστικότητας από τον τύπο και την ποιότητα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης του ανθρώπου δυναμικού.

Στο πλαίσιο αυτό θα ήθελα να θέσω ορισμένα ερωτήματα, μέσω των οποίων ευελπιστώ να διερευνηθεί ο καλύτερος τρόπος θετικού επηρεασμού της ανταγωνιστικότητας από την εκπαίδευση. Θεωρώ ότι πρόκειται για ερωτήματα που θα πρέπει να τα απαντήσουμε ως κράτος και ως κοινωνία.

1. Σε ποιο επίπεδο βρίσκονται η εκπαίδευση και η κατάρτιση στην Ελλάδα;

Τα στοιχεία που έχουμε για τις επιδόσεις της Ελλάδας στον τομέα αυτόν είναι ανάμικτα, αλλά σε κάθε περίπτωση, μη ικανοποιητικά. Για παράδειγμα μόνο 2 ελληνικά πανεπιστήμια βρίσκονται μεταξύ των 500 κορυφαίων του κόσμου. Άρα, χωρίς διεθνώς ανταγωνιστικά πανεπιστήμια και γενικά διεθνώς ανταγωνιστικό εκπαιδευτικό σύστημα, δεν είναι δυνατόν να επιτύχουμε ως χώρα διεθνή ανταγωνιστικότητα.

2. Πόσο γρήγορα βελτιώνεται το επίπεδο της εκπαίδευσης και της κατάρτισης σε σύγκριση με εκείνο άλλων χωρών;

Δυστυχώς ο ρυθμός βελτίωσης του δικού μας συστήματος είναι πιο αργός σε σχέση με εκείνον των ανταγωνιστριών χωρών. Άρα, η διαφορά του δικού μας εκπαιδευτικού συστήματος με τα αντίστοιχα των ανταγωνιστριών χωρών αντί να μειώνεται διαρκώς αυξάνει. Κατά συνέπεια, αυτό αποτελεί μια εξήγηση για την υστέρηση της χώρας μας σε όρους ανταγωνιστικότητας διεθνώς.

3. Θα αρκούσε η αύξηση των δαπανών για τη βελτίωση της εκπαίδευσης;

Μια αύξηση δαπανών της τάξης του 25-30% για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση θα είχε άμεσα θετικά αποτελέσματα. Όμως για τη βελτίωση της εκπαίδευσης δεν αρκεί μόνον η χρηματοδότηση. Χρειάζεται αλλαγή νοοτροπίας, συζήτηση επί του θεσμικού πλαισίου και γενικά αντιμετώπιση των επιμέρους προβλημάτων, που κάθε άλλο παρά «επιλέρους» είναι. Η νοοτροπία θεωρώ ότι είναι κομβικό σημείο στην όλη διαδικασία. Βεβαίως γνωρίζω ότι η αντιμετώπιση του προβλήματος απαιτεί χρόνο

4. Πώς μετράται η αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού συστήματος;

Στην Ελλάδα δεν μετράται. Πρέπει να αναπτύξουμε το σχετικό μηχανισμό, παρά τους ενδοιασμούς πολλών πλευρών που εμπλέκονται στη διαδικασία. Δεν είναι δυνατόν σήμερα που όλοι κρινόμαστε σε καθημερινή βάση, και μάλιστα για ο, πιδήποτε κάνουμε, κάποιοι να βρίσκονται στο απυρόβλητο. Άρα, εκτός από τη μέτρηση του τελικού αποτελέσματος, της ανταγωνιστικότητας δηλαδή, καλό θα είναι να μετράμε και τους παράγοντες οι οποίοι την συνθέτουν.

5. Πώς μπορεί να καλλιεργηθεί το πνεύμα και η αποδοτικότητα της επιχειρηματικότητας;

Με την ανάπτυξη ειδικών μαθημάτων που θα καλλιεργούν την επιχειρηματικότητα στα παιδιά και θ αποτελούν μέρος του προγράμματος σπουδών τους. Στα μαθήματα αυτά μπορούν να συμμετέχουν με εισηγήσεις και επιχειρηματίες, οι οποίοι θα μεταφέρουν την εμπειρία τους και θ συμμετέχουν σε ειδικά workshops. Δίχως την επαφή των νέων ανθρώπων με το «επιχειρείν» δεν είναι δυνατόν να προσδοκούμε αποτελέσματα βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας. Ας επενδύσουμε στις νέες ιδέες που θα γεννηθούν από τη νέα γενιά. Είναι σίγουρο ότι δεν θα χάσουμε.



Του Αθανάσιου Σαββάκη  
Προέδρου Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος

## Επιχειρηματικότητα και Εκπαίδευση (Μέρος 2)

Σε συνέχεια του άρθρου της προηγούμενης εβδομάδας, επανερχόμαστε στα ερωτήματα:

7. Πως θα ενθαρρυνθεί η διάχυση της γνώσης και της καινοτομίας στις επιχειρήσεις;

Η κάθε επιχειρηση θα πρέπει να επιμορφώνει διαρκώς τα στελέχη της για τις νέες τεχνολογίες και για τη βελτίωση των δεξιοτήτων τους στη διοίκηση και την επιχειρηματικότητα.

8. Ποιος ο ρόλος της έρευνας και της ανάπτυξης;

Για κάθε «ζωντανή» κοινωνία είναι σαφώς νευραλγικής σημασίας. Και είναι ύψιστης σημασίας διότι με την καινοτομία και την τεχνολογία μια κοινωνία κατορθώνει να καταστεί ανεξάρτητη από άλλες κοινωνίες.

Επίσης, στο χώρο των επιχειρήσεων είναι γνωστό ότι εταιρίες οι οποίες καλλιεργούν την έρευνα και την ανάπτυξη αποκτούν ένα σημαντικό πλεονέκτημα για μακροπρόθεσμη επιβίωση. Ευτυχώς στη χώρα μας υπάρχουν ακόμα χρηματοδοτικά κίνητρα για την υποβοήθηση των επιχειρήσεων στον τομέα αυτόν.

9. Ποιος ο ρόλος της δια βίου εκπαίδευσης;

Η δια βίου εκπαίδευση είναι η ανάγκη των ανθρώπων που δεν έχουν υποστεί πνευματικό θάνατο. Για τις επιχειρήσεις θα πρέπει ν' αποτελεί μέρος της στρατηγικής τους και καθημερινή πρακτική, αν θέλουν να παραμείνουν ανταγωνιστικές.

10. Ποιος ο ρόλος μιας ευρύτερης και βαθύτερης ανθρωπιστικής παιδείας;

Η παιδεία μπορεί να βελτιώσει την ποιότητα ζωής όλων μας. Ειδικά για τον εργασιακό χώρο η πνευματική καλλιέργεια βοηθά ένα στέλεχος να γίνει καλύτερο και πιο αποτελεσματικό. Άρα, παιδεία, εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση είναι άμεσα συνδεδεμένες με την επιχειρηματικότητα, και κατά συνέπεια με την ανταγωνιστικότητα μιας χώρας.

Δυστυχώς, το εγχώριο παραγωγικό σύστημα βιώνει, πλήθος προβλημάτων, τα πιο σημαντικά από τα οποία, είναι:

1. Πολύπλοκο, γεμάτο εκπλήξεις φορολογικό περιβάλλον,
2. γραφειοκρατία,
3. πολύνομία που επιτρέπει αστάθμητους παράγοντες να μπλοκάρουν την υγή επιχειρηματική δράση,
4. χαμηλό επίπεδο παροχής υπηρεσιών από το δημόσιο,
5. διαφθορά στο δημόσιο τομέα,
6. ελλιπείς υποδομές,
7. πρακτικά ανύπαρκτο ερευνητικό έργο,
8. μικρή συμπαράσταση στη διεθνή οικονομική δραστηριότητα των επιχειρήσεων.

Τα παραπάνω θέματα πρέπει να βρεθούν «ψηλά» στη λίστα των κυβερνητικών προτεραιοτήτων από εδώ και στο εξής. Η επίλυσή τους είμαι βέβαιος ότι θα επηρεάσει θετικά την ανάπτυξη των τεσσάρων περιφερειών του Βορειοελλαδικού Τόξου, και ειδικότερα της Θεσσαλονίκης και της ευρύτερης περιοχής της. Παράλληλα, η άρση των εμποδίων αυτών θα βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα της χώρας και φυσικά του παραγωγικού μας συστήματος. Αν ως κοινωνία θέλουμε τη σύνδεση της επιχειρηματικότητας με την επαγγελματική κατάρτιση, έτσι ώστε αυτοί οι δύο παράγοντες να συμβάλλουν αποτελεσματικά, πραγματικά και μακροπρόθεσμα στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής οικονομίας, θα πρέπει να δούμε το θέμα με ιδιαίτερη σοβαρότητα και να το εξετάσουμε σε όλες του τις εφάνσεις.

Άποψή μου είναι ότι δεν έχουμε καταφέρει ούτε ως κράτος ούτε ως κοινωνία να συνδέσουμε πολλές από τις δραστηριότητες της οικονομικής και κοινωνικής μας ζωής με την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας. Γεγονός που άλλες χώρες το έχουν επιτύχει με εντυπωσιακά αποτελέσματα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Νομίζω ότι γι' αυτό έχει φθάσει η ώρα. Ζούμε σε περιβάλλον «κρίσης» και αναζητούμε διέξοδο από αυτή. Ο μόνος τρόπος για να βγούμε από την κρίση είναι να είμαστε οικονομικά ισχυροί. Για να γίνουμε οικονομικά ισχυροί θα πρέπει να βελτιώσουμε τις επιδόσεις μας όσον αφορά τη διενή μας ανταγωνιστικότητα.



Του Αθανάσιου  
Σαββάκη  
Προέδρου Συνδέσμου  
Βιομηχανιών  
Βορείου Ελλάδος